Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 2 oktober 2019*

”Begäran om förhandsavgörande – Unionsmedborgarskap – Direktiv 2004/38/EG – Uppehållsrätt för en tredjelandsmedborgare som är släkting i rakt uppstigande led till en underårig unionsmedborgare – Artikel 7.1 b – Krav på tillräckliga tillgångar – Tillgångar i form av inkomster från anställning som innehafts utan uppehålls- och arbetstillstånd”

I mål C-93/18,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Court of Appeal in Northern Ireland (Appellationsdomstol i Nordirland, Förenade kungariket), genom beslut av den 15 december 2017, som inkom till domstolen den 9 februari 2018, i målet

Ermira Bajratari

mot

Secretary of State for the Home Department,

ytterligare deltagare i rättegången:

Aire Centre,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot, domstolens vice ordförande R. Silva de Lapuerta (referent) samt domarna A. Rosas, L. Bay Larsen och M. Safjan,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitiesekreterare: handläggaren R. Schiano,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 24 januari 2019,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Ermira Bajratari, genom R. Gillen, solicitor, H. Wilson, BL och R. Lavery, QC,

– Aire Centre, genom C. Moynagh, solicitor, R. Toal, BL, G. Mellon, BL, A. Danes, QC, och A. O’Neill, QC,

* Rättegångsspråk: engelska.

– Förenade kungarikets regering, genom F. Shibli och R. Fadoju, båda i egenskap av ombud, biträdda av D. Blundell, barrister,

– Tjeckiens regering, genom M. Smolek, J. Vláčil och A. Brabcová, samtliga i egenskap av ombud,

– Danmarks regering, genom J. Nymann-Lindegren, M. Wolff och P. Ngo, samtliga i egenskap av ombud,

– Nederländernas regering, genom M. Bulterman och C.S. Schillemans, båda i egenskap av ombud,

– Österrikes regering, inledningsvis genom G. Hesse, därefter genom J. Schmoll, båda i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom E. Montaguti och J. Tomkin, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 19 juni 2019 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 7.1 b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 2004, s. 77, och rättelser i EUT L 229, 2004, s. 35, och EUT L 197, 2005, s. 34).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Ermira Bajratari och Secretary of State for the Home Department (inrikesministern, Förenade kungariket), angående Ermira Bajrataris uppehållsrätt i Förenade kungariket.

Tillämpliga bestämmelser

3 I skäl 10 i direktiv 2004/38 anges följande:

”Personer som utövar sin rätt till fri rörlighet bör … inte bli en orimlig belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under den första tiden av vistelsen. Därför bör unionsmedborgarnas och deras familjemedlemmars uppehållsrätt under längre tid än tre månader vara underkastad villkor.”

4 Artikel 2 i direktiv 2004/38, med rubriken ”Definitioner”, har följande lydelse:

”I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1) *unionsmedborgare*: varje person som är medborgare i en medlemsstat.

2) *familjemedlem:*

…

d) de underhållsberättigade släktingar i rakt uppstigande led, även till maken eller makan eller till sådan partner som avses i b.

3) *mottagande medlemsstat*: den medlemsstat dit unionsmedborgaren reser för att utöva sin rätt att fritt röra sig eller uppehålla sig.”

5 Artikel 3 i direktiv 2004/38 har rubriken ”Förmånstagare”. I artikel 3.1 föreskrivs följande:

”Detta direktiv skall tillämpas på alla unionsmedborgare som reser till eller uppehåller sig i en annan medlemsstat än den de själva är medborgare i samt på de familjemedlemmar enligt definitionen i artikel 2.2 som följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren.”

6 I artikel 7.1 i direktivet, som har rubriken ”Uppehållsrätt för längre tid än tre månader”, föreskrivs följande:

”Varje unionsmedborgare skall ha rätt att uppehålla sig inom en annan medlemsstats territorium under längre tid än tre månader om den berörda personen

a) är anställd eller egenföretagare i den mottagande medlemsstaten, eller

b) för egen och sina familjemedlemmars räkning har tillräckliga tillgångar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen, samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten, eller

c) – är inskriven vid en privat eller statlig institution, som är erkänd eller finansierad av den mottagande medlemsstaten på grundval av dess lagstiftning eller administrativa praxis, med huvudsyftet att bedriva studier eller genomgå en yrkesutbildning

– samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten samt avger en försäkran till den behöriga nationella myndigheten, i form av en förklaring eller på något annat valfritt likvärdigt sätt, om att han har tillräckliga tillgångar för att kunna försörja sig själv och familjen, så att de inte blir en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under deras vistelseperiod, eller

d) är familjemedlem som följer med eller ansluter sig till en unionsmedborgare som uppfyller kraven i a, b eller c.”

7 Artikel 14 i direktiv 2004/38 har rubriken ”Bibehållen uppehållsrätt”. I artikel 14.2 föreskrivs följande:

”Unionsmedborgare och deras familjemedlemmar skall ha uppehållsrätt enligt artiklarna 7, 12 och 13 så länge de uppfyller villkoren i dessa artiklar.

…”

8 I kapitel VI, med rubriken ”Begränsningar i rätten till inresa och uppehåll med hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa”, ingår artikel 27. Punkterna 1 och 2 i den artikeln har följande lydelse:

”1. Med förbehåll för bestämmelserna i detta kapitel får medlemsstaterna begränsa den fria rörligheten för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar, oavsett medborgarskap, av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa. Sådana hänsyn får inte åberopas för att tjäna ekonomiska syften.

2. Åtgärder som vidtas med hänsyn till allmän ordning eller säkerhet skall överensstämma med proportionalitetsprincipen och uteslutande vara grundade på vederbörandes personliga beteende. Tidigare straffdomar skall inte i sig utgöra skäl för sådana åtgärder.

Den berörda personens personliga beteende måste utgöra ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse. Motiveringar som inte beaktar omständigheterna i det enskilda fallet eller som tar allmänpreventiva hänsyn skall inte accepteras.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

9 Klaganden i det nationella målet, Ermira Bajratari, är albansk medborgare och bosatt i Nordirland sedan år 2012.

10 Hennes make, Durim Bajratari, som likaså är albansk medborgare och bosatt i Nordirland, innehade ett uppehållskort som gav honom rätt att uppehålla sig i Förenade kungariket under perioden mellan den 13 maj 2009 och den 13 maj 2014. Han hade beviljats detta uppehållskort då han tidigare haft ett förhållande med fru Toal som är medborgare i Förenade kungariket. Detta förhållande hade dock tagit slut i början av år 2011. Durim Bajrataris lämnade år 2011 Förenade kungariket för att gifta sig med Ermira Bajratari i Albanien, men återvände till Nordirland under år 2012. Hans uppehållskort återkallades aldrig.

11 Paret har tre barn som alla är födda i Nordirland. De båda äldsta barnen har erhållit ett intyg om irländskt medborgarskap.

12 Av beslutet om hänskjutande framgår att Durim Bajratari sedan år 2009 har utövat yrkesverksamhet av olika slag och att han, åtminstone sedan den 12 maj 2014, då hans uppehållskort löpte ut, arbetar olagligt i landet, eftersom han inte har något uppehållstillstånd och arbetstillstånd. Det anges därutöver att ingen av familjens medlemmar någonsin har rest till eller uppehållit sig i någon annan EU-medlemsstat och att de enda tillgångar som familjen förfogar över är Durim Bajrataris inkomst.

13 Efter det första barnets födelse ansökte Ermira Bajratari, den 9 september 2013, hos Home Office (inrikesministeriet, Förenade kungariket) om erkännande av härledd uppehållsrätt enligt direktiv 2004/38. Hon åberopade den omständigheten att hon var den person som hade den faktiska vårdnaden om barnet, som är unionsmedborgare, och gjorde gällande att ett avslag på hennes ansökan om uppehållskort i Förenade kungariket skulle frånta hennes barn möjligheten att utöva sina rättigheter som unionsmedborgare.

14 Ansökan avslogs genom beslut av den 28 januari 2014 av Secretary of State for the Home Department (inrikesministern). Som skäl för avslagsbeslutet anfördes för det första att Ermira Bajratari inte hade ställning som ”familjemedlem” i den mening som avses i direktiv 2004/38, och, för det andra, att hennes barn inte uppfyllde det krav på tillräckliga tillgångar som uppställs i artikel 7.1 b i direktivet. Det ifrågasattes emellertid inte huruvida kravet på ”heltäckande sjukförsäkring” var uppfyllt.

15 Den 8 juni 2015 ogillade First-tier Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (Förstainstansdomstolen för immigrations- och asylärenden, Förenade kungariket) Ermira Bajrataris överklagande av inrikesministeriets beslut. Den 6 oktober 2016 ogillade Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (Överdomstolen för immigrations- och asylärenden, Förenade kungariket) Ermira Bajrataris överklagande av nämnda avgörande. Hon vände sig då till Court of Appeal in Northern Ireland (Appellationsdomstolen i Nordirland, Förenade kungariket), den hänskjutande domstolen, med en begäran om att få överklaga domen från Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (Överdomstolen för immigrations- och asylärenden).

16 Den hänskjutande domstolen har konstaterat att EU-domstolen i tidigare mål funnit att kravet i artikel 7.1 b i direktiv 2004/38, enligt vilket en unionsmedborgare måste ha tillräckliga tillgångar, är uppfyllt när dessa tillgångar är tillgängliga för denna medborgare, och att det inte ställs något krav vad gäller tillgångarnas ursprung (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 oktober 2004, Zhu och Chen, C-200/02, EU:C:2004:639, punkt 30, och dom av den 10 oktober 2013, Alokpa och Moudoulou,

C-86/12, EU:C:2013:645, punkt 27). Den hänskjutande domstolen har emellertid påpekat att EU-domstolen inte uttryckligen har tagit ställning till frågan huruvida detta även kan omfatta inkomster som härrör från en anställning som enligt nationell rätt är olaglig.

17 Mot denna bakgrund beslutade Court of Appeal in Northern Ireland (Appellationsdomstolen i Nordirland) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Kan inkomster som härrör från en anställning som är olaglig enligt nationell lagstiftning helt eller delvis beaktas för att fastställa huruvida det finns tillräckliga tillgångar enligt artikel 7.1 b i direktiv 2004/38?

2) Om svaret på frågan är jakande, är kraven i artikel 7.1 b [i detta direktiv] uppfyllda när anställningen ska anses vara otrygg endast på grund av att den är olaglig?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Huruvida tolkningsfrågorna kan tas upp till prövning

18 Förenade kungarikets regering har angett att Ermira Bajrataris båda äldsta barn, efter det att begäran om förhandsavgörande framställdes, har fråntagits sitt irländska medborgarskap, vilket innebär att de inte längre är unionsmedborgare och inte längre åtnjuter de rättigheter som följer därav. Den regeringen har således gjort gällande att tolkningsfrågorna har blivit rent hypotetiska och att EU-domstolen därför ska avvisa dem.

19 Ermira Bajratari och Aire Centre har påpekat att Ermira Bajrataris överklagande av de irländska myndigheternas beslut att frånta de båda äldsta barnen deras irländska medborgarskap för närvarande är under prövning av High Court (Förvaltningsöverdomstolen, Irland).

20 I det avseendet påpekar EU-domstolen att det ankommer uteslutande på den nationella domstolen vid vilken målet anhängiggjorts och vilken har ansvaret för det rättsliga avgörandet, att mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till EU-domstolen. EU-domstolen är följaktligen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts avser tolkningen av unionsrätten. En tolkningsfråga från en nationell domstol kan bara avvisas då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 27 juni 2019, Azienda Agricola Barausse Antonio e Gabriele, C-348/18, EU:C:2019:545, punkt 26 och där angiven rättspraxis).

21 I förevarande fall framgår det av de handlingar som ingetts till EU-domstolen att Ermira Bajratari beviljats tillstånd att få sitt överklagande av besluten om återkallande av de intyg om irländskt medborgarskap som utfärdats för hennes båda äldsta barn prövat i domstol.

22 Av handlingarna i målet går däremot inte att utläsa att dessa beslut har vunnit laga kraft.

23 Som svar på den begäran om klarläggande som EU-domstolen med stöd av artikel 101 i rättegångsreglerna sände till den hänskjutande domstolen har denna preciserat att det visserligen är tänkbart att saken i det nationella målet förfaller om de båda barnen förlorar sitt irländska medborgarskap men att tvisten i det nationella målet för närvarande fortfarande är aktuell.

24 Under dessa omständigheter finner EU-domstolen att begäran om förhandsavgörande kan tas upp till prövning.

Prövning i sak

25 Den hänskjutande domstolen har ställt de båda frågorna, vilka bör prövas gemensamt, för att få klarhet i huruvida artikel 7.1 b i direktiv 2004/38 ska tolkas så, att en underårig unionsmedborgare ska anses ha tillräckliga tillgångar för att inte bli en orimlig belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen även när dessa tillgångar härrör från inkomster från en anställning som olagligen innehas av fadern, som är tredjelandsmedborgare och som inte har uppehållstillstånd och arbetstillstånd i den medlemsstaten.

26 Det ska inledningsvis erinras om att domstolen redan tidigare har slagit fast att en unionsmedborgare som, i likhet med Ermira Bajrataris båda äldsta barn, är född i den mottagande medlemsstaten och aldrig utnyttjat rätten till fri rörlighet har rätt att åberopa artikel 21.1 FEUF och bestämmelser som antagits för dess genomförande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 september 2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, punkterna 42 och 43 och där angiven rättspraxis).

27 Därav följer att Ermira Bajrataris båda äldsta barn i princip har rätt att uppehålla sig i Förenade kungariket med stöd av artikel 21.1 FEUF och direktiv 2004/38.

28 Det ska emellertid även erinras om att enligt artikel 21 FEUF ska varje unionsmedborgare ha rätt att uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier ”om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i fördragen och i bestämmelserna om genomförande av fördragen” (dom av den 30 juni 2016, NA, C-115/15, EU:C:2016:487, punkt 75).

29 Sådana begränsningar och villkor återfinns närmare bestämt i artikel 7.1 i direktiv 2004/38, bland annat kravet på att ha tillräckliga tillgångar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen och en heltäckande sjukförsäkring, i den mening som avses i artikel 7.1 b i direktivet (dom av den 30 juni 2016, NA, C-115/15, EU:C:2016:487, punkt 76).

30 Vad gäller bland annat villkoret avseende tillräckliga tillgångar enligt artikel 7.1 b i direktiv 2004/38 har EU-domstolen redan tidigare slagit fast att även om unionsmedborgaren måste ha tillräckliga tillgångar, föreskrivs inte i unionsrätten något som helst krav i fråga om tillgångarnas ursprung. Tillgångarna kan således exempelvis komma från en tredjelandsmedborgare som är förälder till de berörda underåriga unionsmedborgarna (dom av den 13 september 2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, punkt 48 och där angiven rättspraxis).

31 Den omständigheten att de tillgångar som en underårig unionsmedborgare har för avsikt att göra gällande med avseende på artikel 7.1 b i direktiv 2004/38 härrör från inkomster som hans eller hennes förälder, som är tredjelandsmedborgare, har erhållit genom en anställning i den mottagande medlemsstaten, utgör således inte hinder för att det ska anses att villkoret i nämnda bestämmelse är uppfyllt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juli 2015, Singh m.fl., C-218/14, EU:C:2015:476, punkt 76).

32 Domstolen ska pröva huruvida denna slutsats även gäller för det fall föräldern till den underåriga unionsmedborgaren inte har uppehållstillstånd och arbetstillstånd i den mottagande medlemsstaten.

33 I det avseendet ska det understrykas att det inte utifrån ordalydelsen av artikel 7.1 b i direktiv 2004/38 är möjligt att anse att endast tillgångar som härrör från en anställning som en tredjelandsmedborgare – som är förälder till en underårig unionsmedborgare och som har ett uppehålls- och arbetstillstånd – innehar får beaktas vid tillämpningen av den bestämmelsen.

34 Enligt denna bestämmelse krävs nämligen endast att den aktuella unionsmedborgaren har tillräckliga tillgångar för att inte bli en orimlig belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen. Det uppställs däremot inte något annat krav, exempelvis vad gäller tillgångarnas ursprung.

35 Det följer vidare av EU-domstolens praxis att rätten till fri rörlighet, såsom en grundläggande princip i unionsrätten, är huvudregeln och att villkoren i artikel 7.1 b i direktiv 2004/38 därför ska tolkas med iakttagande av de begränsningar som följer av unionsrätten och proportionalitetsprincipen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 september 2013, Brey, C-140/12, EU:C:2013:565, punkt 70 och där angiven rättspraxis).

36 För att denna princip ska iakttas måste de nationella åtgärder som vidtas vid tillämpningen av de villkor och begränsningar som föreskrivs i denna bestämmelse vara ändamålsenliga och nödvändiga för att uppnå det eftersträvade målet (se, för ett liknande resonemang, vad gäller unionsbestämmelser som härrör från tiden före antagandet av direktiv 2004/38, dom av den 23 mars 2006, kommissionen/Belgien, C-408/03 EU:C:2006:192, punkt 39 och där angiven rättspraxis), nämligen att skydda en medlemsstats offentliga medel (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juli 2015, Singh m.fl., C-218/14, EU:C:2015:476, punkt 75 och där angiven rättspraxis).

37 När de tillgångar som en underårig unionsmedborgare förfogar över för att försörja sig och sin familj under vistelsen i den mottagande medlemsstaten härrör från inkomster som hans eller hennes förälder, som är tredjelandsmedborgare och som inte har uppehållstillstånd och arbetstillstånd, erhåller genom arbete i den mottagande medlemsstaten finns det – mot bakgrund av förälderns prekära situation till följd av den olagliga vistelsen – en större risk för att den underåriga unionsmedborgaren blir en belastning för det sociala biståndssystemet.

38 Från den synvinkeln skulle förvisso en nationell bestämmelse om att sådana tillgångar inte ska omfattas av begreppet tillräckliga tillgångar i den mening som avses i artikel 7.1 b i direktiv 2004/38 möjliggöra att syftet med den bestämmelsen uppnås.

39 Det ska emellertid framhållas att direktiv 2004/38, för att skydda den mottagande medlemsstatens berättigade intressen, innehåller bestämmelser som möjliggör för denna stat att agera i de fall de ekonomiska tillgångarna verkligen går förlorade, för att se till att innehavaren av uppehållstillståndet inte blir en börda för medlemsstatens offentliga medel.

40 Det ska i synnerhet noteras att det följer av artikel 14.2 i direktiv 2004/38 att en unionsmedborgares familjemedlemmar endast bibehåller rätten att uppehålla sig inom den mottagande medlemsstatens territorium på grundval av artikel 7 i direktivet om dessa unionsmedborgare och familjemedlemmar uppfyller villkoren i den bestämmelsen (dom av den 16 juli 2015, Singh m.fl. C-218/14, EU:C:2015:476, punkt 57).

41 Artikel 14 i direktiv 2004/38 möjliggör sålunda för den mottagande medlemsstaten att kontrollera att unionsmedborgare och deras familjemedlemmar som innehar uppehållstillstånd uppfyller de villkor som föreskrivs i detta avseende i direktiv 2004/38 under hela vistelsen.

42 Under dessa omständigheter skulle en tolkning av villkoret om tillräckliga tillgångar i artikel 7.1 b i direktiv 2004/38, innebärande att en underårig unionsmedborgare inte får göra gällande, med avseende på den bestämmelsen, inkomster som unionsmedborgarens förälder, som är tredjelandsmedborgare och som inte har uppehållstillstånd och arbetstillstånd, erhåller genom anställning i den mottagande medlemsstaten, få till följd att detta villkor utökades med ytterligare ett krav avseende ursprunget för de tillgångar som föräldern tillhandahåller. Ett sådant krav skulle utgöra ett oproportionerligt ingrepp i utövandet av den berörda underåriga unionsmedborgarens grundläggande rätt att fritt röra sig och uppehålla sig som garanteras i artikel 21 FEUF, eftersom detta krav inte är nödvändigt för att uppnå det eftersträvade målet.

43 I förevarande fall framgår det av Ermira Bajrataris yttrande att Durim Bajratari, sedan år 2009, alltid har arbetat i Förenade kungariket, först som köksmästare på en restaurang och därefter, sedan februari 2018, som anställd i en biltvätt.

44 Ermira Bajratari bekräftade vidare vid förhandlingen, utan att motsägas av Förenade kungarikets regering, att Durim Bajratari har betalat skatt och socialförsäkringsavgifter på inkomsten av den anställning som han innehade trots att hans uppehållstillstånd löpt ut.

45 Det finns slutligen inget i handlingarna i målet som tyder på att Ermira Bajrataris barn har utnyttjat det sociala biståndssystemet i Förenade kungariket under de senaste tio åren. Såsom framgår av punkt 14 ovan har det inte heller ifrågasatts huruvida villkoret avseende en heltäckande sjukförsäkring enligt artikel 7.1 b i direktiv 2004/38 är uppfyllt i förevarande fall.

46 Det är uppenbart att en nationell bestämmelse som tillåter att myndigheterna i den berörda medlemsstaten nekar en underårig unionsmedborgare uppehållsrätt på grund av att de tillgångar som han eller hon avser att åberopa, med avseende på artikel 7.1 b i direktiv 2004/38, härrör från en anställning som unionsmedborgarens förälder som är tredjelandsmedborgare och som inte har uppehållstillstånd och arbetstillstånd innehar, trots att unionsmedborgaren, tack vare dessa tillgångar, under de senaste tio åren har kunnat försörja sig och sina familjemedlemmar utan att behöva utnyttja medlemsstatens sociala biståndssystem, går utöver vad som är nödvändigt för att skydda de offentliga finanserna i nämnda medlemsstat.

47 En tolkning av villkoret avseende tillräckliga tillgångar såsom den som nämnts i punkt 42 ovan skulle dessutom strida mot syftet med direktiv 2004/38, vilket enligt vad som framgår av fast rättspraxis, är att underlätta utövandet av den primära och individuella rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier som unionsmedborgarna tillerkänns direkt i artikel 21.1 FEUF, och att stärka denna rätt (dom av den 18 december 2014, McCarthy m.fl., C-202/13, EU:C:2014:2450, punkt 31 och där angiven rättspraxis).

48 Av det ovanstående följer att den omständigheten att de tillgångar som en underårig unionsmedborgare har för avsikt att åberopa med avseende på artikel 7.1 b i direktiv 2004/38 härrör från inkomster som hans eller hennes förälder, som är tredjelandsmedborgare, erhåller genom en anställning i den mottagande medlemsstaten, inte utgör hinder för att det ska anses att villkoret avseende tillräckliga tillgångar i nämnda bestämmelse är uppfyllt, även när föräldern inte har uppehållstillstånd och arbetstillstånd i den medlemsstaten.

49 Förenade kungarikets regering har åberopat hänsyn till allmän ordning som stöd för att det är motiverat att begränsa uppehållsrätten för en underårig unionsmedborgare på grund av att inkomster från en anställning som unionsmedborgarens förälder, som är tredjelandsmedborgare och som inte har uppehållstillstånd och arbetstillstånd i Förenade kungariket, innehar i den medlemsstaten inte omfattas av begreppet tillräckliga tillgångar i artikel 7.1 b i direktiv 2004/38.

50 Det ska i detta avseende erinras om att undantaget avseende allmän ordning ska tolkas restriktivt när det åberopas för att motivera begränsningar av unionsmedborgares eller deras familjemedlemmars uppehållsrätt, och undantagets räckvidd kan inte bestämmas ensidigt av varje medlemsstat utan kontroll från unionsinstitutionernas sida (dom av den 13 september 2016, CS, C-304/14, EU:C:2016:674, punkt 37 och där angiven rättspraxis).

51 Domstolen har sålunda preciserat att begreppet allmän ordning under alla omständigheter förutsätter att det utöver den störning av ordningen i samhället som varje lagöverträdelse innebär, föreligger ett verkligt, aktuellt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse (dom av den 13 september 2016, CS, C-304/14, EU:C:2016:674, punkt 38).

52 Med beaktande av omständigheterna i det nationella målet finner domstolen, i likhet med vad generaladvokaten har konstaterat i punkt 78 i sitt förslag till avgörande, att villkoren för att av hänsyn till allmän ordning begränsa uppehållsrätten för Ermira Bajrataris båda äldsta barn på grund av att de inkomster av en anställning som deras fader olagligen innehar inte ska anses falla under begreppet tillräckliga tillgångar i artikel 7.1 b i direktiv 2004/38 inte är uppfyllda i förevarande fall.

53 Mot bakgrund av det ovan anförda ska tolkningsfrågorna besvaras på följande sätt: Artikel 7.1 b i direktiv 2004/38 ska tolkas så, att en underårig unionsmedborgare ska anses ha tillräckliga tillgångar för att inte bli en orimlig belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen även när dessa tillgångar härrör från inkomster av en anställning som olagligen innehas av fadern, som är tredjelandsmedborgare och som inte har uppehållstillstånd och arbetstillstånd i medlemsstaten.

Rättegångskostnader

54 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Artikel 7.1 b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG ska tolkas så, att en underårig unionsmedborgare ska anses ha tillräckliga tillgångar för att inte bli en orimlig belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen även när dessa tillgångar härrör från inkomster av en anställning som olagligen innehas av fadern, som är tredjelandsmedborgare och som inte har uppehållstillstånd och arbetstillstånd i medlemsstaten.

Underskrifter